

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petlitrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Združitev Jugoslovanov.

»Slovenski klub« se je posvetoval o položaju. Poslanec dr. Šusteršič je predlagal, naj se »Savezu južnih Slavena« stavi glade na zblizanje konkretni predlogi. Po daljši temeljiti razpravi se je odobrilo dr. Šusteršičev predlog. Sklenilo se je načeloma glasovati za taktiško spojitve obeh jugoslovanskih klubov. Naglašalo se pa je soglasno, da se po spojitvi ne namerava doseči jugoslovansko ministristvo in da ni v nikakoli zvezi z ljubljanskimi septemborskimi dogodki. Slovenski klub se izjavlja načeloma za spojitve obeh klubov le glade na skupni notranji in zunanji politiški položaj. Razmere zahtevajo, da ima skupno avstrijsko jugoslovanstvo v avstrijski zbornici utrjeno stališče.

»Savez južnih Slavena« je imel sejo, ki so se je udeležili vsi slovenski in malone vsi hrvaški poslanci. Razpravljali so o zblizanju »Saveza južnih Slavena« s »Slovenskim klubom«. Malone vsi govorniki so naglašali potrebo skupnega delovanja obeh jugoslovanskih klubov pod gotovimi pogoji. Med pogajanjima sta oba kluba soglasno izjavila, da je jugoslovanski kandidat za podpredsedniško mesto poslanec Pogačnik. Nemška poročila tudi trde, da kandidirajo Jugoslovani poslanca Povšeta za jugoslovanskega ministra-krajana.

»Narodna zveza«.

Danes popoldne smo prejeli z Dunaja naslednje telefonično poročilo:

Dunaj, 26. novembra. Na podlagi od dr. Šusteršiča napravljanih pravil se je doseglo sporazumenje med obema jugoslovanskima kluboma, ki se združita v »Narodni zvezi«. V lokalnih, čisto gospodarskih in osebnih zadevah ohranita kluba popolno prostost, skupno pa se posvetujeta o vseh važnih vprašanjih. Avtonomija obeh klubov se kaže v obeh predsednikih. »Narodna zveza« bo štela 37 poslancev. »Slovenski klub« je izvolil soglasno za načelnika dr. Šusteršiča, za namestnika dr. Korošca. Oba načelnika obeh jugoslovanskih klubov bodeta jutri zastopala »Narodno zvezo« v seji načelnikov.

Dijaški nemiri v Italiji.

(Posebno poročilo »Slovencu«.)

Rim, 25. nov.

Iz Milana, Florence, Neapolja in drugih mest z visokimi šolami prihajajo poročila o protiaustrijskih demonstracijah dijaštva, povzročenih po nemirih na dunajski univerzi. Najhujše demonstracije pa so se vršile v Rimu.

Meni so zapustile te demonstracije utis, da niso bile toliko spontani izraz sočustvovanja italijanske visokošolske mladine z avstrijskimi tovariši iste narodnosti, kolikor posledica brezvestnega hujskanja od strani oseb, ki imajo niti irendentovskega gibanja v rokah. Značilno je pač, da so si rimski vseučiliščniki naprosili znanega poslanca Barzilai-a, najstrupenejšega sovražnika Avstrije, za govornika na shodu, ki ga skličejo te dni.

To mnenje pa tudi odkrito izraža glasilo italijanskih katoličanov, poloficiozni Tittonijev list »Corriere d' Italia«, ki priporoča dostojanstven mir in resnobo, katero radikalni tisk — tako piše imenovani list doslovno — tisti tisk, ki sanjari o bogve kakih osvojitvah in hlepi po zunanji vojni, da bi se mogel polastiti moči v deželi, tako rad zgubi. Naj se ne žene ogorčenosti do tiste meje, ki pomeni skok v negotovost, ki bi spraval v nevarnost neprecenljive sadove miru, vse to na ljubo neke sekte.

Sedaj pa k stvari.

Že sinoči se je med tukajšnjim dijaštvom lahko opazilo veliko razburjenost, ki je danes jutro le narastala. Že zgodaj predpolne so se dijaki začeli zbirati na univerzi, kjer so nabijali časnike s poročili o dunajskih dogodkih na zidove in dogodke glasno komentirali. Takoj so zahtevali tri stvari: vseučilišče se naj v znak žalosti zapre, dunajskim tovarišem naj se pošlje v izraz simpatij brzjavka in na vseučiliški zgradbi naj se razobesi črna zastava. Neki dijak je pričel nabirati s klubukom v roki denar za telegram; pride rektor Tonelli in podari v ta namen dve liri, kar zbudi v mladini glasno odobravanje. Prof. Pantaleoni hoče predavati, dijaštvo mu žvižga toliko časa, da opusti svojo namero. Isto se zgodi prof. Belocku. Izvoli se deputacija, ki se poda k rektor-

ju, isti izjavi, da ne more dati razobesiti vseučiliške črne zastave; če pa dijaki razobesijo svojo, jim ne bo branil. Z vprašanjem o zatvoritvi vseučilišča da bo se bavil akademski senat. Dijaštvo je s tem zadovoljno. V hipu visi na pol droga črna ovita zastava krožka monarhistov. Z okna prvega nadstropja govori neki dijak ter ostro udriha po Avstriji. Burno odobravanje spremlja govor, slišijo se urnebesni kliki: »Dol z Avstrijo! Smrt Avstriji!« in podobno. Pridejo karabinerji, ki suvajo in bijejo po dijakih.

Neki dijak čita telegram pripravljen dunajskim kolegom. Poziv karabinierjev, da bi se dijaki razšli, ima le ta uspeh, da se zberejo na dvorišču univerze, kjer jih nagovori prof. De Gubernatis. Isti napada avstrijsko nemško vlado, ker tako grodo postopa s svojimi ljudstvi. Vlada je Metternichovega kova. Avstrija bi bila lahko svoje narode osrečila v federativni državi, po zgledu Švice. Zahteva italijansko vseučilišče v Trstu. Protestira proti italijanski vladi, da kaže tako male energije proti Avstriji. Zopet urnebesni krik: »Dol z Avstrijo!« Prof. De Gubernatis pa pravi: »Ne dol! Nihče dol! Ampak dostojno protestujemo in dostojen protest bo naša vlada uvaževala!«

Nato se prečita za Dunaj sestavljena brzjavka. V isti dijaštvo protestira proti avstrijskemu nasilstvu, naglašajo isolidarnost z zatiranimi brati in poziva deželo in vlado, da energično brani razžaljeni narod.

Med tem, so prišli dijaki s fizikalnega zavoda, kakih 300. Tudi na omenjenem zavodu so bili razobesili črno zastavo ter s kriki in žvižganjem preprečili predavanja. Na dvorišču univerze prično deliti letake z verzi Carduccija, D' Annunzia in z besedami Garibaldijevimi za Trst in Trentin. Tudi slike Oberdankove (napadalca na cesarja Franca Jožefa) vdele. Nekdo slika karikature našega cesarja, ki jih sproti sežigajo ob huronskem kričanju.

Nato se dijaki v dveh sprevodih podajo na trg Colonna pred avstrijsko veleposlaništvo. Za klubuki nosijo opisane letake. Tudi tu se kliče: »Smrt Avstriji! Smrt njenim zvodnikom! Živel Trst! Živel Trento! Dol z Avstrijo!« in kar je podobnih ljubeznjivosti. Karabinjeri neusmi-

ljeno tolčejo in suvajo. Aretirajo več oseb, tudi neudeleženi. Nekega dijaka aretirajo po pomoti, ko je zavpil: »Živela Italija!« Dijak jim uide, nakar zgrabi orožnik kar prvega bližnjega. Trop karabinierjev se spusti na lov za beguncem. Seje opoldne nastane na trgu Colonna mir.

Popoldne se zberejo dijaki v atriju vseučilišča, da zvedo, kaj je sklenil akademski senat. Vsi imajo narodne kokarde. V bližini stoje pripravljene štiri stotniše orožnikov. Nekdo nabije lepak, ki naznanja, da se bo sežgalo 3 avstrijske zastave. Nekdo svetuje, da se gre zopet pred avstrijsko poslaništvo, drugi hočejo v gostilne nad Nemce. Vendar ostanejo zbrani, da pride rektor Tonelli, ki jih svari, naj bodo mirni, ker senat ne more sklepati pod pritiskom kričanja, ki je podobno grožnjam. Dijaštvo aplavdira.

Med tem prinese nekdo avstrijsko zastavo. »V ogenj ž njo, v ogenj!« Takoj jo zažgejo; ker pa noče prav goreti, jo vržejo na cesto, teptajo, pljujejo, trgajo in končno vendar sežgejo med kriki: »Dol z Avstrijo! Smrt cesarju!«

V tem so karabinjeri — dve stotniji — obkolili univerzo. Dijaštvo se umika na nevtralna vseučiliška tla. Dijaki mečejo z oken na orožnike goreče avstrijske zastave. Na dvorišču pa sežigajo karikature našega cesarja, Tittonia in Giolittija ob ploskanju in radostnem poskakovanju. Nek dijak predlaga, da se izvoli odbor, ki ukrene vse potrebno za bodočnost. Se zgodi. Sklene se naprositi poslanca Barzilai-a, da govori na dijaškem in na velikem ljudskem shodu.

Sedaj nastopi rektor, ki objavi sklep akademskega senata, da se predavanja obustavijo en dan. Opominja dijaštvo, da bodi mirno in ne pozabi na učenje, da pripravi narod na lepšo bodočnost. Govori še neki dijak, ki ga v splošnem kričanju ni mogoče razumeti.

V Florenci so bile velike dijaške demonstracije po ulicah. Sklican je dijaški shod v telovadnici društva »Sempre Avanti«. Policija je vse ukrenila, da zabrani demonstracije pred avstrijskim konsulatom. Dijaško društvo »Corda fratres« je zborovalo v Neapolju ter napovedalo velik shod za danes. — Poslanec Chiesa v Milanu je poslal italijanski vladi ostro in-

LISTEK.

Otok zakladov.

Angleško spisal R. L. Stevenson. Prevel J. M. (Dalje.)

»No, gospodje,« je rekel kapitan, »najbolje, kar morem reči, ni veliko vredno. Počakati moramo, ako vam drago, in dobro paziti. To je zelo težko, vem. Bolj ugodno bi bilo, ako bi prišlo do boja. Vendar druge pomoči ni, dokler ne vemo, kateri možje so nam zvesti. Počakajmo in imejmo oči odprte, to je moje mnenje.«

»Jakec tukaj,« je dejal zdravnik, »nam more največ koristiti. Mornarji se ga ne ogibljejo in on je zelo pazljiv fant.«

»Hawkins, jaz se popolnoma zanesem nate,« je pristavil sodnik.

Pričelo mi je vroče prihajati pri teh besedah, kajti čutil sem se zelo zapuščena; in vendar se je vsled čudovitih okolščin zgodilo, da sem bil v resnici jaz tisti, po katerem so bili opozorjeni na nevarnost. Mejttem pa nas je bilo, naj smo govorili, kakor nam je bilo drago, vedno samo sedem med šestindvajsetimi, o katerih smo vedeli, da se moremo nanje zanešati, in med temi sedmimi je bil en deček, tako da je bilo odraščeni mož na naši strani šest proti devetnajsterim nasprotnikom.

III. DEL.

Kaj sem doživel na suhem?

XIII. poglavje.

Kaj sem doživel pri vstopu na suho zemljo.

Ko sem pričel naslednjega dne na krov, je bil razgled na otok popolnoma spremenjen. Akoravno je veter popolnoma prenehal, smo ponoči vseeno naredili precej poto in smo ležali sedaj brez vetra kake pol milje proti jugovzhodnemu koncu nizkega vzhodnega obrežja. Sivobarveni gozdovi so pokrivali velik del njegove površine. To enakomerno barvo so menjale proge rumenih peščenin v nižjih delih in visoka drevesa, neke vrste smreke, ki so se vzdigovale nad druga drevesa; v obče pa je bila barva vsega enakomerna in žalostna. Griči in gore, od spodaj zeleni, so bili v vrhovih gole skale. Bile so čudne oblike in Daljnogled, ki je bil za kakih tri do štiristo čevljev višji od ostalih gor, je bil tudi najbolj čudne oblike; skoro na vseh straneh se je vzdigoval silno strmo, pri vrhu pa je bil kakor odsekan in se je videl kakor podstavek za kipe.

»Hispaniola« se je tako močno zibala, da so se celo drogovi jader pomakali v morje; krmilo se je obračalo sem in tja in cela ladija je škripala, ječala in skakala kakor pokalica. Močno sem se moral držati droga, in cel svet se je vrtel pred moji očmi; kajti četudi sem se precej privadil morju, ako smo se vozili naprej, ga vseeno še nisem privadil toliko, da bi

mogel v takem slučaju mirno stati in se zibati kakor steklenica na vodi, ne da bi mi prihajalo slabo, in to posebno zjutraj s praznim želodcem.

Morebiti je bilo to — morebiti je bil pogled na otok z njegovimi sivimi, žalostnimi gozdovi in divjimi skalami, morda morje, ki se je zaganjalo, penilo in gromelo ob strmo obrežje, — no, če tudi je solnce svitilo in toplo sijalo in so se ptice okoli nas glasile in ribarile, tako da bi človek mislil, da mora biti vesel, ako more priti na suho po tako dolgi vožnji, meni je upadlo srce, in od tega prvega pogleda dalje sem sovražil celo misel na Otok Zakladov.

Imeli smo mnogo jutranjega dela pred seboj, kajti nobenega vetra ni bilo; in zaraditvega je bilo treba izpustiti čolne in veslati ladijo tri ali štiri milje okoli predgorja otoka notri v ozki preliv v pristanišče za Otokom Okostja. Oglasil sem se za enega izmed čolnov, kjer naravno nisem imel ničesar iskati. Vročina je bila neznosna in mornarji so radi tega dela močno godrnjali. Anderson je poveljeval mojemu čolnu, in mesto da bi vzdrževal red med svojimi mornarji, je sam godrnjal tako, kolikor je le mogel.

»No,« je rekel, »saj ne bode večno trpelo.«

Meni se je zdelo, da je to zelo slabo znamenje, kajti do tega dne so šli mornarji radi in veseli na svoje delo; sedaj pa je sam pogled na otok razvezal vse vezi discipline.

Dolgi John je stal celo pot pri krmarju in vodil ladijo. Poznal je preliv kakor dlan svoje roke, in če tudi je mož z merilno verigo povsodi našel več vode kakor je bilo označeno na zemljevidu, se John nikdar ni ustavljal.

»Tukaj je pritok zelo močan,« je rekel, »in ta preliv tukaj je bil takorekoč z lopato izkopan.«

Ustavili so se ravno tam, kjer se je na zemljevidu nahajala sidra, okoli ene tretjine milje daleč od obrežja na obeh straneh, od celine na eni in od Otoka Okostja na drugi strani. Dno je bil sam čisti pesek. Ko je padlo naše sidro v morje, so vzleteli celi oblaki ptic, ki so krožile in vpile nad gozdovi; vendar hitro so zopet sedle in vse je bilo zopet tiho.

Kraj je bil okoli in okoli obdan od suhe zemlje in zakopan v gozdove, ker je drevje segalo notri do pritoka; obrežje je bilo večinoma ravno in gore so stale v daljavi naokoli kakor v amfiteatru. Dva mala potoka ali bolje dve močvirji sta se izlivali v ta ribnjak, kakor bi se ga vtegnilo imenovati. Listje je imelo na tem delu obrežja nekaj strupen blesk. Iz ladije nismo mogli videti kočje ali ostroga, ki je bil popolnoma skrit v gozdu, in ako bi ne imeli zemljevida tega kraja, bi vtegnili misliti, da smo mi prvi, ki smo vrgli tukaj sidro, odkar se je vzdignil otok iz morja.

(Dalje.)

terpelacijo glede varstva, ki ga nudi avstrijskim narodom trozveza.

Cesarjeva beseda glede na italijansko vseučilišče.

Vse kaže, da je imela demonstracija italijanskih vseučiliščnikov uspeh. Krona je zahtevala od naučnega ministra Kanēra poročilo o italijanskem vseučiliškem vprašanju in v avdijenci s Kanērom izjavila, da ne ugovarja predlogi o italijanski pravni fakulteti. Kmalu po Božiču predloži vlada državnemu zboru zakonski načrt o ustanovitvi italijanske pravne fakultete. Obenem pa krona odobrava, da se strogo vzdrži red na dunajskem vseučilišču in pa na cestah. Sicer je pa predloga o ustanovitvi italijanske pravne fakultete že več časa izdelana, naveden le ni kraj, kje naj se ustanovi. Bienert se zavzema, naj se italijanska pravna fakulteta ustanovi na Dunaju, italijanski poslanci pa upajo, da dobē pravno fakulteto v Trstu.

Italijanski poslanci. — Preiskave. — Demonstracije v Trstu in v Zadru.

Malfattiju in Conciju je zagotovil ministrski predsednik Bienert, da se bo vršila preiskava proti italijanskim vseučiliščnikom strogo objektivno. Italijanski dijaki so sklenili, da se ne udajo nemškemu nasilstvu in da bodo nadaljevali demonstracije, dokler ne dosežejo, kar zahtevajo. Iz Trsta, Primorskega, iz Dalmacije in iz Italije so dobili italijanski dijaki mnogo brzojavk, ki jim izjavljajo simpatije. — Tridentinski srednješolci stavkajo, da tako izrazijo simpatije italijanskim vseučiliščnikom. V Trstu so se pričele že včeraj zjutraj demonstracije. Ob pol sedmih zjutraj so priredili vsi tržaški srednješolski učenci in učenke molčeč izpred po mestu. Tudi zvečer so se ponovile demonstracije. V Zadru so imele demonstracije protiaavstrijski značaj. Italijanski demonstranti dijaki so klicali: »Proč z Avstrijo! Proč z avstrijsko vlado! Živel dunajski mučeniki!« Peli so nato Gariibaldijevo himno. Pobili so tudi šipe na nemški šoli.

Dunajski Italijani pretepli nemškega dijaka.

Od petka do sobote je preteplo 15 do 20 italijanskih dijakov nemškega burša Knolla, ki je nezavesten obležal.

Zunanje ministrstvo podpira Italijane.

»Frankfurter Zeitung« poroča, da zunanje ministrstvo odločno podpira italijansko vseučiliško zahtevo in italijanske poslane.

Z Balkana.

Pallavicini na dopustu. — Konferenca v nevarnosti.

Zdaj se še ne more govoriti, da je Pallavicini odpoklican. Nastopi le kratek dopust, za katerega je prosil že pred časom. Pallavicini odpotuje brezpogojno 2. decembra, če se Turčija zopet ne prične pogajati z našo državo. Naša država se pa ne začne prej pogajati s Turčijo, dokler Turčija ne zaduši protiaavstrijskega bojkota. Če Pallavicini 2. decembra res odpotuje, bo to resen migljaj Turčiji. »Wr. Allg. Ztg.« pa poroča, da je v nevarnosti konferenca, če se Turčija ne prične do 2. decembra pogajati z našo monarhijo. Zadnja carigradska poročila so ugodnejša. Avstrija ponuja Turčiji gospodarske koristi in se odpove protektoratu katoliške cerkve v Albaniji in na Kosovem.

Glede na bojkot posreduje Francoska. — Veliki vezir in bojkot.

Francoska namerava posredovati pri Turčiji glede na konec bojkota avstrijskega blaga v Turčiji. Veliki vezir je izjavil, da nima proti bojkotu nobene moči, ker se proti izkladalcem ne upa nastopiti s silo. Pallavicini zato najbrže že v soboto zapusti Carigrad.

Ruski odgovor na avstrijsko noto

zahteva prosto diskusijo o priklopitvi Bosne in kompenzacije Turčiji, Srbiji in Črni gori. »Times« izjavljajo, da Srbija najmanj zahteva izjavo Avstro-Ogrske pod sankcijo Evrope, da ne namerava Bosno in Hercegovino razdeliti med Avstrijo in Ogrsko, marveč da tvorita deželi upravno enoto z gotovo samoupravo, kar je Avstro-Ogrska že ugodila.

Obrambena zveza Turčije s Srbijo.

»Wiener Allg. Ztg.« izjavlja, da ni resnično poročilo, da obstoja defenzivna zveza med Turčijo in Srbijo.

Turčija odklonila zvezo s Črno goro.

Veliki vezir je odklonil Vukotičevo ponudbo o zvezi Črne gore s Turčijo.

Črnogorci neodvisni od avstrijskega uvoza.

V Londonu so osnovali Črnogorci trgovinsko agenturo, da postanejo neodvisni od avstrijskega uvoza.

Pred otvoritvijo državnega zbora.

V zbornici je bilo včeraj jako živahno. Ni čuda. Saj odkar so bili poslanci zadnjič skupaj, se je veliko izpremenilo. Beckovo vlado je strlo kolo časa. Znan a le nov mož, načelnik uradniške vlade, ministrski predsednik Bienert, jih je sprejel. Stranke so se včeraj živahno posvetovale. O položaju so razpravljale malone vse stranke.

Čehi.

O seji čeških poslancev molče. Znano je le, da so nastale v češkem klubu velike diference, ki bodo povzročile, da razpade sedanja organizacija in da se mladočehi izolirajo. O Kramařovi demisiji se odločijo češki poslanci danes. »Slovanska korespondenca« poroča, da skliče češka agrarna stranka vse slovanske stranke k posvetovanju glede na priklopitev Bosne in Hercegovine. Minister dr. Začek je prišel v češki agrarni klub, kjer ga je prisrčno pozdravil klubov načelnik Udržal.

Rusini zahtevajo podpredsednika.

Predsedstvo rusinskega kluba se je posvetovalo poldrugo uro z Bienertom o položaju in o rešitvi začasnega proračuna in aneksijske predloge. Bienertu so naznanili, da bo sklepal klub o rešitvi. Posvetovali so se cel dan, a do zaključka niso prišli. Rusini zahtevajo, da pripade peto podpredsedniško mesto Rusinom in ga pod nikakimi pogoji ne pripuste Jugoslovanom. Rusini zastopajo stališče, da mora biti predsedstvo sledeče sestavljeno: Nemeč, Čeh, Poljak, Rusin, socialni demokrat in zastopnik ostalih manjših skupin.

Nemci. Interpelacije glede na demonstracije.

Nemškonarodna zveza je soglasno izjavila zaupnico nemškemu ministru kranju Schreinerju. Sklenili so, da vložijo interpelacijo glede na dogodke v Pragi, Bergreichensteimu, Schüttenhofnu in v Ljubljani ter o dogodkih na dunajskem vseučilišču. Na Ptuj, Celje, Maribor so seveda pozabili. Nemška radikalna zveza vložil več nujnih predlogov glede na Prago in na dunajsko vseučilišče. O nemško-čeških zadevah se je vršila popoldne seja nemško-čeških poslancev.

Krščansko-socialna zveza

je obsodila demonstracijo italijanskih dijakov na dunajskem vseučilišču in pozvala vlado, naj očisti vseučilišče Avstriji naspromptnih življev. Zahvalo in priznanje so izjavili bivšima ministroma Gessmannu in Ebenhochu.

Seja voditeljev koalicije pri Bienertu.

Zadnja došla poročila trde, da je položaj zelo resen. Socialni demokrati namreč nameravajo glasovati proti nujnosti obeh državnih potrebščin. Proti bodo tudi glasovali Italijani, Rusini, češki radikali in nekateri mladočehi, tako da sinoči še ni bila zagotovljena dvetretjinska večina. Včeraj zvečer je trajala seja voditeljev koalicije pri Bienertu tri ure. Bienert je pozivljaj strankine voditelje, naj dovolijo državne potrebščine nujnim potom. Nemci, krščanski socialci in Poljaki so se strinjali z njim, Čehi so pa izjavili, da naznanijo svoj sklep šele danes ob desetih popoldne. Živahno so razpravljali tudi o pooblastilni postavi glede na trgovinske pogodbe. Kolowrat je izjavil, da z državo, kjer sežigajo cesarjevo podobo in ki ima vedno pripravljeno puško, ni mogoča trgovinska pogodba.

Po konferenci so izjavili, da se je položaj nekoliko zboljšal.

Socialnodemokratični mandati na trilih nogah.

Socialni demokrati nimajo posebnega vzroka biti preveč ponosni na svojih sedanjih 89 mandatov, ker velika večina istih stoji na jako negotovih nogah. Zlasti na Češkem bi znale nove volitve zrušiti v prah nekatere teh mandatov in imajo soc. demokratije vzroka dovolj, da z vsemi sredstvi skušajo preprečiti razpust zbornice. Soc. dem. urednik v Plznu, Rudolf Pik, je v kmečkih občinah le s skrajno težavo prodril; sedaj pa je iz socialnodemokratične zveze izstopila 2000 mož broječa organizacija malih posestnikov, ki so pri volitvah tvorili jedro soc. dem. volivcev. Ob izstopu je vodja organizacije, Hornof, pisal poslancu Piku »sočno« pismo, v katerem mu predbaciva, da nima niti pojma o poljedelstvu in njega težnjah, da so on, Nemeš in dr. Soukup kmečkimi »sodrugom« sicer veliko obljubili, a ničesar storili in še več drugih britkih resnic. Socialnim demokratom se torej na Češkem stolički nevarno majejo.

SLOVENSKI POSLANCI IN PREDLOGA O ANEKSIJI.

»Hrvatska korespondenca« poroča, da se je načelnik »Slovenskega kluba«

dr. Šusteršič, dne 24. t. m. delj časa pogovarjal s hrvatskim delegatom Zagorcem, kateri ga je pri tem informiral o načrtu, da bi naj jugoslovanski poslanci v obeh parlamentih glede vprašanja o aneksiji paralelno postopali. Dr. Šusteršič da je to misel simpatično pozdravil, a rekel, da se še ne more o njej obvezno in v imenu svojega kluba izjaviti, da pa hoče v eni prihodnjih klubovih sej staviti v tem smislu predlog ter dati članom »Slovenskega kluba« priložnost, da izrečejo o tem vprašanju svoje mnenje.

PROPADANJE MLADOČEŠKE STRANKE.

Olomuški »Našinec« razpravlja o pogubni politiki mladočehov ter trdi, da baron Bienert z njimi niti več ne računa, marveč jih je kar izpustil iz svojega načrta. Zlasti zadnje volitve v kraljevih Vinogradih so pokazale, kako globoko je padel ugled te stranke, ko je mladočeška inteligenca demonstrativno volila narodne socialiste. To je bil pač smrten udarec za mladočeško stranko in posledica njenega neplodnega večnega oponiranja, katerega duša da je tajni svetnik ekscelencja dr. Fořt. Danes je mladočeška stranka v parlamentu po številu enaka radikalni stranki t. j. 12 mož močna; razlika je le ta, da so med temi 12 mladočehi — tri ekscelence.

ANGLEŠKE VESTI.

Milijon vojakov, ki jih je feldmaršal Roberts zahteval v varstvo proti invaziji Nemcev na Angleško, tudi za angleške finance niso malenkost. Ti vojniki bi stali na leto 20 milijonov funtov šterlingov. Pomisliti pa je treba, da so angleški dohodki baš v tekočem letu prav občutno nazadovali; dalje pa bodo v bodočih letih izdatki za novopeljano starostno zavarovanje stalno rasli in za te izdatke niso predvidjeni nikaki dohodki. Nemška nevarnost bo torej Angležem delala dokaj preglavice.

Tudi v Indiji ni vse tako kakor bi Angleži radi. Upori in napadi na uradnike so na dnevnem redu. Nedavno je Bengalec Kanai izvršil poizkus umora na guvernerja Sir A. Fraserja; za to je bil obsojen, a ljudstvo se je polastilo njegovega trupla, okrasilo krsto s cvetjem, v usta pa mu je vtilo mleka, katerega so dali blagosloviti pred oltarjem boginje Kali. Ta boginja pa pomenja moč uničevanja, razruševanja, in ljudstvo to boginjo zlasti časti pri svojem gibanju proti Angležem.

S svojo šolsko predlogo

je angleška vlada precej pogorela; da si zagotovi sprejem iste, je morala svoj prvotni načrt tako zelo spremeniti, da je sedanja predloga nekaj čisto drugega nego je bila prvta. Za katoličane je zlasti zadnji paragraf novega zakona velike važnosti, ker jim dovoljuje lastne šole — seveda izvendržavne. V šoli mora biti 1/3 otrok ene in iste vere. Te šole bodo oproščene državnega nadzorstva, izgube pa tudi vzdrževalna sredstva iz občinskih davkov. Pač pa bo država po novi predlogi plačala za vsakega otroka vsako leto v večjih mestih po 57 šilingov, v manjših krajih in na deželi pa po 47 šilingov; povprečno torej po 55 šilingov za otroka, med tem ko je po prvi predlogi hotela plačati le po 47 šilingov. Upati je, da bodo irski poslanci, ki zastopajo večinoma katoliško ljudstvo, dosegli od vlade še kaj več.

HRVATI IN ANEKSIJSKA PREDLOGA.

Veliko hrvaških poslancev zavzema stališče, da mora o priklopitvi Bosne in Hercegovine razpravljati in sklepati hrvaški sabor.

NEMŠKI CESAR OBOLEL.

Nemški cesar Viljem se je tako močno prehladil, da že dva dni leži in kašlja.

OGOLJUFAN FRANCOSKI FISKUS.

Jaures trdi v »Humanité«, da je na pristojbinah ogoljufal »Credit foncier« francoski fiskus za 21 milijonov frankov.

Dnevne novice.

+ Izjava. Na mnogobrojne zahteve, da naj sprejem kandidaturu v okrajih Žužemberk-Ribnica - Lašče - Kočevje, izjavljam, da kot pristaša S. L. S. kandidaturu odklanjam. Obenem se vsem somišljenikom na zaupanju zahvaljujem in jih prosim, da naj oddajo svoje glasove kandidatu g. dr. Peganu. — I v a n V e h o v e c, župan žužemberški.

+ Zborovanje »Hrvatske krščanske delavske zveze«. »Hrvatski krščanski radnički savez« je imel v nedeljo, dne 22. t. m., v katoliškem kazinu v Zagrebu svoj prvi občni zbor. Predsedoval je Dušan Kučenjak, ki je otvoril zborovanje. Nato se je prečitelo od vlade odobrena društvena pravila. Poročali so Ivan Bedek-Radisavljev o tisku, dr. Anderlič o obrt-

ništvu, Josip Krčetić o agitaciji, gospa Anderlič o ženskem vprašanju. Sprejeli so resolucije, kakor so jih predlagali poročevalci, ter rešili več notranjih društvenih zadev. Nazadnje so izvolili odbor, ki se bo v kratkem konstituiral.

+ Tragika. Znano je, kako je zlasti dr. Laginja delal na to, da se sklene za istrski deželni zbor med Italijani in Slovani kompromis. Razdelili so se okraji tako, da se kolikor mogoče omeji narodnostni boj in se doseže med Italijani in Slovani glede na mandate razmerje 25 : 19. Ker pa je dr. Laginja v Slovanom namenjenem okraju propadel, je razmerje 26 : 18. V vodilnem glasilu istrskih Italijanov »Idea Italiana« izvaja dne 19. novembra nek politik, da je to razmerje zagledal zelo ugodno za Italijane, ker bi bili Slovani, ako bi se ne bila sklenila kompromisna reforma in se volilo po starem redu, pridobili najmanj štiri ali celo pet mandatov, torej bi jih bilo 13 do 14, število Italijanov pa bi bilo padlo od 21 na 17 ali 16. Razmerje med Italijani in Slovani bi bilo torej po starem volivnem redu 17 : 13 ali celo 16 : 14, dočim je po reformi 26 : 18. Če Italijani sami čutijo, da je reforma njihovo pozicijo utrdila, bo pač res. Sploh se kaže, da je istrska reforma za Slovane vse prej kot pridobitev. Ni vse prav doli v Istri! Dr. Laginja pač ni mislil, da se bo njegovo lastno delo tako hitro pokazalo za zelo nepopolno.

+ V Škofji Loki bo v soboto, dne 28. t. m., ob osmih zvečer v gostilni gospoda Franca Sušnika volivni shod. Gospodje volivci se vabijo, da prihitē v obilnem številu.

— Hrvatsko-bosenska deputacija na Dunaju. O štiriurni zamudi, ki je z njo pripela bosenska deputacija pozno ponoči na Dunaj, poroča »Hrv. Korespondenca« po informacijah nekega voditelja deputacije to-le: Ob približno pol štirih zjutraj je naš vlak zapustil Bosanski Brod. Pri vstopu v vozove nas je presenetilo, da v istih niso gorele luči in da vozovi niso bili greti. Ker je bilo precej mrzlo, smo prosili sprevodnika, da ukrene, kar treba. Naša prošnja ni bila uslišana. Še-le tik pred Budimpešto so v nekaterih vozovih tretjega razreda zakurili. Med vožnjo iz Budimpešte na Dunaj se je ponovila ista igra. Kosila, ki smo ga bili v Brodu naročili, nismo mogli nikjer dobiti. Ob 8. uri zvečer se je vlak ustavil na neki postaji, kjer so nas postregli z mrzlimi jedili, toda od 350 oseb jih je dobilo le 150 nekaj malo hrane. Ni lahko najti pravega izraza za tako postopanje ravnateljstva ogrskih državnih železnic; toliko je jasno, da je bila zamuda namenoma uprizorjena. Trije člani deputacije so imeli v Budimpešti nekaj opravil in so se potem peljali z drugim vlakom na Dunaj. Prišli so dve uri pred nami do cilja.

— Naslov šolskega svetnika je dobil povodom svojega umirovljenja profesor na ženski učiteljski pripravnici v Gorici, gosp. Anton Fras.

— Železniška akademija v Celovcu. Poslanec Dobernig je stavil v državnem zboru predlog, naj vlada takoj ustanovi v Celovcu železniško akademijo, oziroma železniško strokovno šolo.

— Poštno ravnateljstvo za Koroško s sedežem v Celovcu je zahteval v državnem zboru poslanec Dobernig.

— »Delavski dom« v Podljubelju je bil minulo nedeljo slovesno otvorjen. V vasi je bil popoln mir, ker ni bilo nemškutarjev blizu.

— Profesor Häckel opusti svoja predavanja na univerzi in ne bo več predaval.

— Po neprevidnosti ustrelil je v Aurori Mim. v Ameriki Slovenec A. Geršin Slovenca Tomo Rebroviča.

— Nagloma umrl je v Clevelandu Slovenec Alojzij Šusteršič, doma iz Žužemberka. Istotam je nagloma umrl Slovenec J. Ogrin.

— Slovenec nastopajoč v gledališču v Ameriki. Ameriški listi poročajo iz Clevelanda: V Amusement-gledališču blizu St. Clair je stalno nameščen nađebudni slovenski igralec na klavirju gospod Milan Trošt. Med angleškimi komadi se zaslisi tudi semtertja slovenska narodna pesem, kar zanima zlasti rojake.

— Stavkati hočejo dnevničarji v Osjeku. Izročili so delodajalcem spomenico, ki v njej zahtevajo z ozirom na draginjo primerno zboljšanih plač. Odvetniška zbornica se bo sto zadevo pečala v že sklicani seji.

— Čitalnico železničarjev v Sisku je hrvatska vlada razpustila.

— »Lloyd« bo vozil od 17. decembra ob torkih, četrtkih in ob sobotah ob osmih zvečer iz Trsta v Kotor. Vozila bosta parnika »Baron Gautsch« in »Prinz Hohenlohe«.

— Zlata poroka. Dne 23. t. m. obhajala sta na Čatežu ob Savi zakonska Andrej Pangarčič in njega žena Ana rojena Prah, kmeta iz Globočic št. 5, svojo zlato

poroko, vpricho svojih številnih otrok in vnukov. Nad 54 let živita vzgledno krščansko v zakonu, pridobivši si mnogo premoženja. Cerkev je napolnilo mnogo ljudstva od vseh strani z živahnim zanimanjem.

— **Iz davčne službe.** Nadavkar gospod J. Buchta je iz Trebnjega prestavljen v Kočevje.

Uradni vestnik. Stečaj je otvorjen nad premoženjem tvrde Moric Lustig-a sinovi v Sidu na Hrvaškem. — Dražba nepremičnin vl. št. 990, 1417, 1199 d. o. Cerovec in vl. št. 373 d. o. Vina vas bo 18. decembra t. l. ob 1. uri popoldne v Dulah št. 14. — V združni register se je vpisal kot prokurist »Prve žrebljarske in železobrtne zadruge v Kropi in Kamnigoric« g. Franc Solar. — Načrt o razdelbi skupnih zemljišč par. št. 591 d. o. Stara Vas se bo pojašnjeval 12. decembra t. l. od 5. do 6. ure popoldne v občinskem uradu v Grosupljah. Ugovore zoper načrt je vložiti od 1. do 30. decembra pri krajnem komisariju za agrarske operacije v Ljubljani.

Razpisana je definitivna služba učitelja na štiri razrednici v Knežaku. Prošnje je vložiti do 23. decembra t. l.

Razpisane so do 20. decembra t. l. definitivne službe na enorazrednicah v Ambrusu in Selu pri Žumberku ter na štiri razrednici v Žužemberku. — V združni register se je vpisalo trdno »Kranjska čebelarica zadruga v Ilirski Bistrici, r. z. z. o. j.« Udje načelstva: Anton Žnidaršič, Ivan Bilc, Anton Logar, Mihael Urbančič. — Prokurist tvrde »Laibacher Aktiengesellschaft für Gasbeleuchtung« je postal ravnatelj Andrej Senekovič. — Izbrisala se je v registru posameznih trgovcev vinarska trdka J. C. Juvančič v Šiški. — Dražba občinskih lovov bo na krajnem glavarstvu v Kamniku decembra meseca t. l. in sicer 7. Depalavas, Dolsko, Drtija, Jarše; 9. Ihan, Česnjice, Krtine, Krašnja, Loke; 11. Dol, Mengeš, Smartno; 12. Radomlje, Rafolče, Trojana, Spodnje Koseze, Rašica; 15. Vodice, Volčji potok, Zalog, vselej ob 9. uri popoldne. Zakupna doba 1. januar 1909 do 30. junija 1913. — Pod skrbstvo je postavljen zaradi slabomnosti Franc Mekše, posestnik v Šmavru. Skrbnik: Jože Zupančič v Gradišču.

— **Iz politične službe.** Deželni predsednik kranjski je imenoval policijskega komisarja v Trstu dr. Ivana Liningerja okrajnim komisarjem na Kranjskem. — **Hišna preiskava pri »Srpskem Sokolu«** v Zagrebu dne 24. t. m. ni imela nobenega uspeha. Policija ni našla ničesar obtežilnega. — **Število orožnikov v Zagrebu zmanjšano.** Zagreb je zapustilo 35 orožnikov. Sedaj jih je v mestu še 70 nad normalnim številom.

Policiji umorili svojega šefa. Iz Kalkute poročajo, da so angleškega policijskega šefa v Halaipnu v Indiji umorili domači policijski nastavljenici.

Grozna nesreča na morju. Italijanski parnik »Sardinia« na poti iz Malte v Aleksandrijo je zgorel. Potnikov je bilo 11 Evropec in 140 Arabcev. Kapitan je ostal do zadnjega na svojem mestu. Ni še znano, koliko oseb je rešenih, do 3. ure popoldne so spravili na suho nad 40 mrličev.

Štajerske novice.

š **Promoviral** bo za doktorja filozofije dne 28. novembra na graški univerzi gospod Janko Bratina.

š **Poročil** se je dr. Silvin Hrašovec, c. kr. sodni tajnik v Novem mestu, z gđc. Josipino Lavtarjevo, hčerko c. kr. profesorja.

š **V pijanosti je zmrznil na cesti** pri Velenju čevljarški pomočnik Mirko Majcen.

š **Prestavljen** je kaplan gosp. Josip Lončarič iz Trbovelj v Št. Jurij pod Tabrom. Tamošnji kaplan g. Josip Florjančič pa gre za župnika k Sv. Martinu na Pohorju.

š **Dol pri Hrastniku.** V četrtek, dne 26. novembra, bo balgoslovljena tukajšnja nova cerkev po domačinu č. g. dekanu F. Hrastelju iz Konjic.

š **Umril je** v Gradcu bivši zdravnik v Trstu dr. Franc Codelli. — V Studenicih pri Mariboru je umrla hišna posestnica gospa Terezija Scheruga.

š **Naslov ravnatelj** je dobil povodom svojega umirovljenja nadučitelj g. Lenar Voglar.

š **Ženska** — častna članica veteranskega društva. V Judenburgu na Zgoranjem Štajerskem je imenovalo veteransko društvo ženo svojega predsednika Franke za — častno članico. Nemci pač stuh-tajo vedno kaj pametnega!

š **Eksplozija.** V Petanjcih pri Radgoni je hotel Vogler na svojem travniku urediti drugi studenec za slatino. Tam je bil že precej globok studenec, katerega je pa

dal še izkopati globlje. V globočini 40 metrov pa se je naenkrat zgodila eksplozija. Metalno je pesek, premog in kamenje 40 do 50 metrov visoko. Strokovnjaki menijo, da so se nabrali v globočini plini, katerim se je odprl izhod in so bruhali z vso silo na dan. Eksplozije so se ponavljale celih osem dni in se je z velikim trudom komaj posrečilo nevarno luknjo zamašiti.

š **Nemški buršaki** nameravajo imeti prihodnje leto o Binškoštih nekako zborovanje v Celju. Ker je to samo provokacija celjskega in okoliškega slovenstva, že danes protestiramo proti zborovanju. Drugače se bodemo sami izdatno branili proti »izobraženim« pretepačem, razbijačem in preiskovalcem tujih žepov (glej slučaj Brenčič v Ptuj.) Mestni zastop celjski je seveda z veseljem pozdravil sklep teh nemških »jumakov«.

Ljubljanske novice.

lj **Jutri popoldne ob treh predava** v »Krščanski ženski zvezi« dr. Evgen Lampe.

lj **Nad 28.000 kron** je dosedaj nabranih za žrtve 20. septembra. »Združeni odbor« je nabral že nad 20.000 kron, dr. Gregorič nad 6.000 kron in narodne dame okoli 2.000 kron.

lj **»Abstinent«** ima danes, v četrtek, ob šestih zvečer navadni svoj tedenski shod v prostorih S. K. S. Z. Bral in pretresaval se bo nanovo predloženi načrt postave zoper pijančevanje. Poroča gospod dr. Pegan. — Pri vsakem shodu se sprejemajo in zapisujejo tudi novi udje.

lj **Za »Slovensko krščansko-socialno zvezo«** 5 kron gosp. odvetnik Ivan Vencajz kot globo iz neke kazenske poravnave.

lj **Ustanovni občni zbor »Društva slovenskih trgovskih sotrudnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani«** se vrši v nedeljo, 29. t. m., ob pol treh popoldne v salonu hotela »Lloyd« v Ljubljani. Natančni spored se pravočasno objavi.

lj **Banket mestnim delavcem** namerava župan Iv. Hribar prirediti v ponedeljek ob 6. uri zvečer v dvorani »Mestnega Doma« povodom cesarjevega jubileja. Delavci niso nič kaj zadovoljni s tem banketom in prosijo, naj bi se jim raje dalo kaj denarja na roko.

š **Samogovori** je naslov novi zbirki pesmi Otona Zupančiča.

lj **Umrla je** v Zagorju ob Savi soproga bivšega vladnega policijskega oficijala, gospa Josipina Schwaiger rojena Burger.

lj **Aretovan** je bil predčerašnjim 19-letni hlapec Martin Zorman iz Hrenovice, ker je ukradel svojemu gospodarju, kanti-nerju v domobranski vojašnici, več reči. Nekaj pokradenih reči so dobili v njegovem kovčegu. Oddali so ga sodišču.

lj **Dobra prijateljica.** Predčerašnjim se je pridružila na Mestnem trgu neki služkinji 28-letna kuharica Marija Trupe, ki je prišla iz Koroškega in jo prosila, da bi pri nji prenočila. Ta jo je res peljala v Šiško, kjer sta pri neki stranki prenočile. Ko je pa zjutraj služkinja vstala, je opazila, da ji je izginil iz denarnice bankovec za 10 K. Prijateljico je policija prišla in jo izročila sodišču.

lj **Trgovino s črevlji v Prešernovih ulicah** je otvorila gđca. Josipina Her-risch, zavedna Slovenka.

lj **Tatinski prijatelj.** Ko je te dni popivalo več mesarskih pomočnikov v neki gostilni na Poljanski cesti, je enemu pomočniku izginila iz žepa denarnica, v kateri je imel 31 K denarja. Sum je padel takoj na nekega tovariša, ki je na sumljiv način izginil iz gostilne in so denarnico dobili v njegovem hlevu skrito v mrvici.

lj **Usmiljena Nemka.** Te dni je obiskal neko znano bogato Nemko na Turjaškem trgu usmiljeni brat Miklavž, ki pobira mile darove za bolnišnico v Kandiji. Toda re-ve je slabo naletel. Ohola Nemka ga je začela zmerjati: »Pojdite k Hribarju in drugim Slovencem! Jaz ne dam za te ljudi niti vinarja! Sramota, da beračite okrog Nemcev za slovensko bolnišnico!« In zaloputnila je vrata usmiljenemu bratu pred nosom. Nič ni pomagalo, da ji je zatrjeval, da je že dobil na nasvetovanih krajih primerne darove in da je bolnišnica v Kandiji odprta za vse narodnosti, ostala je trda in brezsrčna — prava pristna Nemka!

lj **Umril je** Marko Kralj iz Spodnje Šiške, oče suplenta na II. državni gimnaziji.

lj **Ljubljanski sekstet** svira danes zvečer v kavarni »Avstrija«. Vstop prost.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR. — DEMONSTRACIJE ZA SRBijo V DRŽAVNEM ZBORU.

Dunaj, 26. nov. Danes je imel državni zbor svojo prvo sejo. Novo uradniško mi-

nistrstvo se je predstavilo zbornici. V začetku seje so češki radikalci in nemški radikalci priredili demonstracijo proti in za aneksijo Bosne in Hercegovine. Ministrski predsednik Bienert je razvijal svoj program. Glavna naloga njegove vlade je delo za sestavo parlamentarnega kabineta, ker mora vlada imeti zanesljivo večino za izvršitev velikih del. Stranke naj sedaj imajo premirje napram provizorični vladi, da rešijo nujne stvari: proračunski provizorij, aneksijska predloga in trgovinska pooblastilna predloga. Bienert je obljubil, da predloži tudi jezikovni zakon, ki naj bi bil podlaga za sporazum med Nemci in Čehi. Govornika je zbornica mirno poslušala, na koncu so mu ploskali kršč. socialci. Nato se je oglašil k besedi Klofač. Komaj se je čulo njegovo ime, pričeli so ropotati nemški radikalci in kričati: »Marš v Srbijo!« »Velezdajalec!« Češki radikalci so odgovarjali z glasnimi klici: »Živela Srbija!« Tem klicem so se pridružili tudi nekateri Hrvatje, na čelu jim Biankini, ki so tudi klicali: »Živela Srbska!« Češki radikalci so kričali: »Sramota roparjem!« »Proč z aneksijo!« Te demonstracije so trajale pet minut. Poslanec Klofač je predlagal, naj se o Bienertovem govoru otvori debata. Predlog je bil odklonjen. Za predlog so glasovali samo češki radikalci, češki agrarci in Rusini.

OBSTRUKCIJA V DRŽAVNEM ZBORU?

Dunaj, 26. nov. Za kulisami se je večeraj popoldne v državni zbornici naenkrat raznesla vest, da radikalna češka Klofačeva stranka v zvezi z gališkimi rusofili: poslancem dr. Hlibovickim in drugovi, katerim se pridružijo tudi nekateri neradikalni Čehi, pripravlja obstrukcija ne le proti predlogi o aneksiji in proračunskem provizoriju, marveč tudi proti vsakemu drugemu činu uradnega ministrstva barona Bienerttha.

KONFERENCA HRVATOV V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 26. nov. Včeraj so imeli hrvatski delegatje pogovor, pri katerem je vodja stranke prava, Zagorac, poročal o svojih pogovorih s hrvatskimi in slovenskimi poslanci na Dunaju. Delegat Zagorac, kakor tudi bivši sekcijski načelnik Milan Rojc, sta v svojih izvajanjih s posebnim zadovoljstvom povdarjala okolnost, da se toliko od strani hrvatskih, kakor tudi slovenskih poslancev v avstrijski zbornici odobruje paralelno postopanje jugoslovanskih ljudskih zastopnikov v debati o priklopnitveni predlogi.

DR. ŠUSTERŠIČ IN DR. LAGINJA O ANEKSIJI BOSNE IN HERCEGOVINE.

Dunaj, 26. novembra. Dr. Šusteršič, dr. Laginja in tovariši so vložili danes v državnem zboru interpelacijo v zadevi Bosne in Hercegovine. Interpelantje zahtevajo, naj vlada v sporazumu z zaupniki bosansko-hercegovskega prebivalstva ustvari take temeljne zakone, da bo prebivalstvu res zagotovljena popolna konstitucionalna prostost. Tozadevno naj vlada takoj predloži državnemu zboru svoj program.

AVSTRIJSKI ŠKOFJE PRI CESARJU.

Dunaj, 26. novembra. Danes je cesar sprejel mnogoštevilno poklonstveno deputacijo avstrijskih škofov. Kardinal Gruša je v krasnem govoru povdarjal izredno slovesnost, naglašal vladarjevo vero in neomahljivo zaupanje v božjo previdnost tudi v največjih bridkostih in se zavaljal za brezštevilna dela krščanskega usmiljenja. Ginjen je vladar odgovoril. Naglašal je nujno potrebo vere kot edino oporo za obstoj in vlado države. Javno je zatrjeval, da je in hoče ostati zvest sin cerkve in vere. Povdarjal je, da je v pre mnogih nesrečah in bridkostih edino v veri zajemal tolažbo. Obljubil je, naj se cerkev vedno zanaša na pravno pomoč države.

SLOVENSKO ŠOLSTVO V TRSTU.

Dunaj, 26. novembra. Paralelka na slovenski pripravnici v Trstu, in sicer na prvem razredu, je dovoljena in ima vsled ukaza naučnega ministrstva takoj stopiti v veljavo.

TITTONI NE PADE!

Rim, 26. novembra. Stranke večine so predložile parlamentu dnevni red, ki izraža zaupnico zunanji politiki vlade. Zaupnica bo sprejeta. Podpisani so vsi voditelji večine: Fusinato, Majorana, Marsengo-Bastia, Ferraris, Gualtierotti, Maraini, Pozzi, Dr Riseis, Raggio, Crespi. Poslanci večine pa bodo zahtevali, da italijanska vlada glede na vseučiliško vprašanje vpliva na avstrijsko. Tittoni bo seveda odklonil vmešavati se v notranje zadeve Avstrije, na tihem pa bo brez dvoma na Avstrijo pritisnil, ker je za Avstrijo z ozirom na mednarodni politički položaj prijateljstvo Italije velike vrednosti.

IREĐENTOVSKI MOB V RIMU.

Rim, 26. novembra. Dijaki in drugo občinstvo, nahujskano od profesorja Trinchieri, je včeraj drlo proti avstrijskemu poslanstvu pri Kviralu na trgu Colonna. Demonstrirali so proti Avstriji in pa-**pežu** ter proti ministru Tittoniju. Vojaštvo in policija sta postopala brezobzirno in veliko ljudi zaprla. Vzlic temu se je posrečilo demonstrantom s krompirjem razbiti eno okno na palači avstrijskega poslanstva. Vojaštvo je nato z nasajenimi bajoneti demonstrante poginilo iz trga in vseh bližnjih ulic. Vlada je policijskega komisarja Secchi, ki je bil takrat v službi, ko je bilo okno razbito, na licu mesta suspendirala. Naposled je župan Nathan ljudstvo pomiril. Demonstrira se po vseh mestih, vendar je značilno, da po neko **municipalne in šolske oblasti na zahtevo dijakov niso hotele izobesiti črnih zastav.**

Rim, 26. novembra. Iređentovsko gibanje proti Avstriji se bo izjalovilo, ker ga vodi skrajna levica socialistov in republikanov. Konservativni in monarhistični kdogi pozivljajo na mir. Giolitti in Tittoni sta pripravljena nastopiti z vso energijo, ker se bojita zapletkov, ki bi utegnili mednarodni položaj še hujše zaplesti.

TEMNI OBLAKI NA POLITIČNEM OBZORJU.

London, 26. nov. Mednarodni politični položaj je izredno poslabšan. Avstrijase noče udati Rusiji, da bi se vprašanje o aneksiji obravnavalo na konferenci. Avstrijski poslanik v Carigradu gre na dopust, kar se smatra za pretnjo. Avstrija stoji na stališču, da konferenca sploh ni mogoča, ako se Turčija glede na aneksijo ne začne z Avstrijo pogajati pred 2. decembrom. Turčija baje sklene zvezo z Bolgarijo in Srbijo in hoče, da se na konferenci obravnava o aneksiji in rekonpenzacijah za Srbijo in Črno goro. Izvolški je silno pobit in niti diplomatov ne sprejema. Ruska vlada ne vé, kaj bi storila. Vse velevlasti vedo, da bo Avstrija posegla po orožju, ako se aneksija postavi na dnevni red konference. Francoski listi in diplomati molče kot grob, na tihem pa marljivo delajo za sporazum, ker je drugače svetovna vojska neizogibna. Zlasti pa dela za mirno rešitev italijanski minister za zunanje zadeve, Tittoni.

Naduha, ozkoprsnost! Od zdravniške strani se priporoča dr. Elswirthov »Astmol«-prašek proti naduhi kot najboljši in najuspešnejše učinkujoči prašek proti naduhi, ki odstranja ta nadležni položaj. Za poskušnjo pošlje zastoj in poštne prosto »Schwanen-Apotheke«, Dunaj, Schot-tenring 14.

Ne verujte, da zlo pride samo od sebe. Če ste bolni, morate takoj iskati pomoč, kajti zanemarjena bolezen je tem hujša. Kašelj, bolečine v prsih, zasliženje, pomanjkanje teka, hripavost, nočni pot, slabost, medlost so čisto znaki nevarne bolezni. Ako se pokažejo taki simptomi, ne čakajte, ampak naročite si takoj Orkenys Lindenhonig-sirup, ki olajša kašelj, pomirja kri, lahko pretrga sliz, ustavi nočni pot, pobiljša tek, poveča telesno težo, olajša dihanje, odpravi zaspanost in za- brani razvoj bolezni. Če naročite eno steklenico za poskušnjo za 3 K, eno veliko steklenico za 5 K, naslovite pismo ali pošto nakaznico na »Apostel-Apotheke« v Budimpešti, Josefsring 64, Depot 30.

Odvajeni otroci

postaneje kmalu debeli, rdeči in močni, če jim dajete redilno **Scottovo emulzijo**, kajti **Scottovo emulzijo** uživajo radi in jo lahko prebavljajo. Zdravniki in babice zaupajo

Scottovi emulziji

ker poznajo učinek, kate-
rega doseže.

Cena originalne stekle-
nice 2-50 K. Dobi se v vseh
lekarnah.

2249 2

Odtok vode pospešujočo, kisline raz-

VITA redčvute. Naravni Natren-
lithion vrecel proti vodni
kislini, trganju, diabetes,
želod nemu in draveanem
kataru, bolezn m v me-
hurju in ledvicah itd. Dobiva se posvods, v Ljubljani
2-43 12-8 pri Mih. Kautnerju.

Bolni na želodcu

Iščejo in najdejo tlaščo in zdravje z vili vanjem pravih Brady-jevih želodčnih kapljic, ker se po kratkem uporabljanju tega staroznanega sredstva odstranijo vse slabosti in neprijetne posledice kakor vročina, slabost, glavobol, slaba prebavilnost, zaprtost in po tej poročena utrujenost in omedlelost. Ker se pogosto prodajajo ponarejena, zahtevajte vedno le priste Brady-jeve želodčne kapljice, ki imajo za znamenjem ovitku in naredila razen Marijine podobe s cerkvijo kot varstveno znamko tudi podpis Najstarejši pred ponarejanjem ste, če naročite naravnost pri izdelovalcu C. Brady-ju, lekarna, Dunaj I., Fleischmarkt 1462, kjer stane 6 steklenic K 5— ali 8 dvojne steklenice K 4-50 franko in popolno brez vsakih stroškov. 2745 6-1a

C. Brady

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 26. novembra.

Pšenica za april	13 25
Pšenica za oktober l. 1909.	11-70
Rž za april l. 1909.	11-28
Oves za april	8 98
Koruzna za maj l. 1909.	7 68

Efektiv: 15 višje

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
25	9. zveč.	742.3	- 2.2	brezvetr.	jasno	
26	7. zjutr.	42.0	- 5.4	sl. jvzh.	megla	0.0
	2. pop	40.9	+ 1.6		jasno	

Srednja včerašnja temp. 1.0°, norm. 1.5°.

3109

Josip Schwaiger, posestnik v Zagorju ob Savi in c. kr. policijski oficijal v pokoju javlja v svojem imenu kakor tudi v imenu svojih otrok Micike in Vali pretužno vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi v boljše življenje našo iskreno ljubljeno, nepozabno soprogo oziroma mater, gospo

Josipino Schwaiger roj. Burger

ki je včeraj, dne 25. novembra ob 1/2 5 uri popoldne, večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po šest in tričetrtletni mučni bolezni mirno izdihnila svojo blago dušo.

Zemski ostanki predrage rajnice se v petek dne 27. t. m. ob 3. uri popoldne prenese iz hiše žalosti na Zagorsko pokopališče ter polože ondi k večnemu počitku.

Sv. zadušnice se bodo brale v Zagorski župni cerkvi.

Nepozabno rajnico priporočamo prijaznemu spominu in pobožni molitvi.

Zagorje ob Savi, 26. novembra 1908.

Iščem

koncipijenta in izvežbanega sollicitatorja

Plača po dogovoru. 3108 3-1

Odvetnik dr. Ferdo Müller, Celovec.

Trgovina s papirjem in galanterijskim blagom v Ljubljani

se prodaja

pod ugodnimi pogoji vsled bolezni. Poizve 2954 se pri upravnistvu „Slovenca“. 1-8

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije: Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

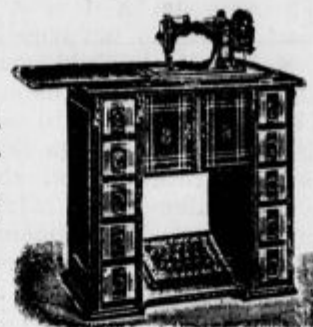
Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi : pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Sestra Hildegarda Rohrmann

uršullnskega konventa na Dunaju, se srčno zahvaljuje ker so ji po vporabi

želodčne tinkture

lekarnarja PICCOLIJA v Ljubljani, c. in kr. dvornega dobavitelja, papeževga dvornega dobavitelja, prešle hude želodčne bolečine. 1 steklenica 20 vinarjev. Naročila po povzetju. 3089 1

Organist in cerkovnik

dobi z novim letom 1909 službo v Javorju pri Litiji. 1-4

Prednost ima samec, rokodelc; dober pevec, četudi samouk je dobrodošel, ker ima tu časa dovolj za nadaljno izobrazbo. Odkritosrčnost neobhodno potrebna lastnost! Plača po dogovoru.

Župni urad Javorje pri Litiji
Fr. Indof župnik.

SOMIŠLJENIKI!! SOMIŠLJENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice »Slovenske krščanske socialne zveze«: »V korist obmejnim Slovincem!« Kupujte te naše vžigalice!

Plaćujem v gotovini

tudi v večjih množini **prima** in **sekunda** **režije**. Vzorci z navedbo množine in najnižje cene kakor tudi zadnje postaje naj se pošiljajo pod šifro „F. S. 102“ na „Annonzen-Expedition“
Eduard Braun, Dunaj I., Rotenturmstrasse št. 9.

3015 6-4

A. Hunc,

Ljubljana, Dvorni trg št. 3

priporoča velikansko izber zimskih sukenj, kožuhov (kratkih in dolgih), modnih oblek, pelerin in dr., za gospode in dečke.

Strogo solidna, strokovnjaška postrežba.

Denarni promet do 31. oktobra 1908 čez 54 mil. K.

Lastna glavnicna K 354.645.15

Stanje vlog 31. okt. 1908 čez 15 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Sedaj: Miklošičeva cesta 8, pritičje v lastni hiši nasproti „Ubona“ za frančišk. cerkvijo 2379 1
proj na Kongresnem trgu šte. 2, 1.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 1/2 % brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hran. položnice na razpolago. — Sprejema tudi vloge od svojih zadrugnikov na tekoči račun, ter daje istim posojila proti vknjižbi, z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptirajo.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1908.

Dr. Ivan Šušteršič, predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, stolni kanonik podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Fran Povše, vođa, graščak, državni in deželni poslanec itd. — Anton Kobi, posestnik in trgovec Breg p. B. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. — Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zbora v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, hišni posestnik in blagarnik Ljudske posojilnice. — Ivan Pollak ml., tovarnar. — Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.

Ako kašljate,

če ste hripavi, zaslezeni ali nahodni, ako težko dihate in se ponoči potite, kaže to, da ste se

prehladili ali dobili influenco, vendar utegnejo imeti tudi ti simptomi važen pomen. Zato je potrebno, da preprečite nadaljne učinke in v Vašo korist rabite domače zdravilo

Örkeny-jev lipov med (sirup), katerega hvalijo in priporočajo mnogi zdravniki. Mnogo zahvalnih pisem potrjuje ta izborni učinek. Vzorčna steklenica Örkeny-jev lipovega medu (sirupa) stane K 3.—, velika steklenica K 5.—, 3 steklenice poštne prosto K 15.— po povzetju ali če se pošlje denar naprej.

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:

Lekarna pri

„Apostolu“, Budapešta, Josefsring 64, Depot 30. 3058

VABILO

na

izredni občni zbor

„Vzajemnega podpornega društva“ v Ljubljani

ki se vrši

dne 10. decembra 1908 ob 5. uri popoldne v drušivenih prostorih, Kongresni trg št. 19.

Dnevni red:

1. Poročilo glede spremembe pravil.
2. Razni predlogi in nasveti.

V Ljubljani, dne 25. novem. 1909.

Načelstvo.

V slučaju, da se ne doseže sklepčnost, vrši se v smislu določil § 27 dr. pr. dne 18. decembra 1908 ob 5. popoldne istotam drug občni zbor ob isti uri, na istem kraju in z istim dnevnim redom. 3106 1-1

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Najlepši in najcenejši

novoletni reklamni koledarji

z okusnim tiskom firme se dobe pri

Ivanu Bonaču
v Ljubljani.

Vzorce dopošljem na željo

:: brezplačno na ogled ::

Oddajo se po skrajni ceni

3107 tudi sami bloki! 5-1

Za kron 36.—

Angleško skladišče oblek,

dobi se: zimska sukna posamezne hlače sukna obleka modni telovnik pelerina zastoj.

O. BERNATOVIĆ,

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Za odjemalce na debelo pripravim dolge pelerine, zimske jopice in klobuke z velikim popustom.

Vinarski shod v Novem mestu.

Iz Novega mesta se nam piše: Dne 19. t. m. je priredila novomeška kmetijska podružnica v hotelu g. Paučiča »pri pošti« vinarski shod. Udeležba je bila naravnost ogromna, ker je bil po tem shodu v istih prostorih vinski semenj. — Otvoril je shod vodja grmske kmetijske šole g. Rohrman, ki razloži program shoda, namreč:

1. O povzdigi vinske kupčije potom zadržne organizacije;
2. o zboljšanju prometa z vinom, in
3. o izvozu vina v tujino.

Govornik vodja g. Rohrman pozdravi navzoče kot načelnik kmetijske podružnice in prebere brzoglavni pozdrav vinarske zadruga. V izbranih, jedrnatih besedah razlaga, da vinska kupčija v sedanjih časih pada. Pridelka je dosti, a kupčije nič. Če ni upanja za zboljšanje, se skoraj kmalu ne bo spleščalo gojiti vinogradov. Lansko leto je bila tudi dobra vinska letina, tako, da vinogradniki niso mogli po dobri ceni prodati vina. Začeli so z vinotoči. Govornik polaga vinorejcem na srce, naj opuste vinotoče, ker naposled ni ne vina ne denarja. Vinotoči morajo prenehati! Na drug način se mora spravljati vino v denar. Vzroki slabe kupčije so obilen pridelek, kakor lansko leto in letos. Obilne vinske letine vinogradec spravljajo na kant! V Istri in Italiji toliko vina pridelajo, da ne vedo kam z njim. Pa kljub temu ne delajo vinotočev, ampak na drug način skrbijo, da spravijo vino v denar. Seveda, pri nas se ne more do sedaj vino dobro prodati. A veliko bolje je, prodajati vino za nekaj nižjo ceno, kakor pa ga prodajati v vinotočih. Žalostno je, da se pivo tako širi. (Pritrjevanje). Celo vinogradniki pijejo pivo. Če hoče naš vinorejec kaj zaslužiti, naj na deželi pivo bojkotira. Da se pa vino ne prodaja tako dobro, je iskati vzrok v tem, ker se za vinsko kupčijo na Dolenjskem skoraj nič ne stori. Če se pogleda v druge kraje, se vidi, da v vina bogatih krajih vinske trgovine jako dobro uspevajo. Tako n. pr. na Tirolskem. Vinska trgovina spravlja vino v svet povsod. Vinske trgovine imajo potnike. Ti ponujajo po celem svetu svoje izdelke. Vinogradnik mora kupca iskati, pa ne narobe, kipec vinogradnika. To je bilo prej, sedaj ne gre več tako! (Na mizi, kjer je za poskušnjo več steklenic vina iz vinarške vzorne kleti, odleti zamašek iz steklenice z glasnim pokom — menda od veselja). V Dalmaciji imajo vinske zaloge, imajo potnike. Vinske zaloge spravljajo vino iz dežele. Sicer je tudi v Ljubljani vinska zaloge, a pristno domače vino se ne dobi. Dolenjskim vinogradnikom je potreba, da napravijo vinske trgovine, da spravljajo za boljši kup vino iz dežele. Kako pa to napraviti! Pred vsem je treba, da se bolje zavedamo svojih dolžnosti. Ganiti se je treba! V Novem mestu se je napravila svoj čas za poskus vinarstva zadruga, pa ni uspevala, ker se razun davčne oblasti ni nikdo za njo brigal. Celo sovražnike si je pridobila. Če si hoče dolenjski vinogradnik pomagati iz vinske krize, mora stopiti v vinarstvo zadruga. V Belokrajini bodo vinarstvo zadruga eminentnega pomena, ko steče nova železnica. In, če se hoče kaj skupiti, morajo biti vinorodni kraji zvezani v zadrugah, ki bodo imele svojega potnika, da boče ponujal dolenjsko vino po drugih deželah. Vipavska zadruga jako dobro uspeva! Prav potrebni so tudi vinarški shodi. Kjer je vino, tam morajo biti taki shodi. Dolenjci naj gledajo za vinske trgovine, ki bodo izvažale vina!

G. adjunkt Zdolšek govori o drugi točki sporeda: O zboljšanju prometa z vinom. Povdarja in dokazuje korist vinarških zadrug in trgovin, ter o izvozu vina iz dežele. Cviček je vino, ki se prideluje samo na Dolenjskem. Da se ga tudi drugje privadijo, ga je pač treba izvažati. In to tje, kjer še ni upeljano. Bolje pa je več belega vina pridelavati, ker cvičkova cena pada. Če se pa hoče izvažati in kaj zaslužiti, se mora umno kletariti. Vinorejci naj pridno obiskujejo kletarske tečaje, da dobe dobro vino. Tujemu vinu naj se pa zapro vrata. Sedaj posebno iz Ogrskega proti nevarnost. Torej proč s tujim vinom!

Vinski nadzornik g. B. Skalicky razlaga koristi izvoza vina v tujino. Na Kra-

njskem se je pridelalo letos do 300.000 hl vina. Pride torej na vsakega prebivalca približno sto litrov. Gotovo je, da se pa tega ne more in ne sme v deželi spiti. Zatorej je treba vino izvažati. Za izvoz je pa najbolj pripravna češka dežela, ker ima dvanajstkrat toliko prebivalstva, a veliko manj pridelava vina. G. govornik je lani sam potoval s 65 kranjskimi gospodarji na Češko, kjer so na razstavi razstavili tudi kranjsko vino. Kranjsko vino je jako ugažalo in so ga po kozarcih prodali 20 hl. G. Skalicky je v dvajset čeških listih preskrbel za reklamo za kranjska vina in je gotovo, da bi se izvoz našega vina na Češko jako izplačal. Seveda pa je treba vinarških zadrug. V celi Avstriji ima edino Kranjska vinarstvo klet. To priložnost je treba porabljati! Češki trg se da pridobiti, če pošiljamo veliko množino. Zdržiti se je treba, ter napraviti združene zaloge. Na Češkem je treba napraviti velikansko zalogo kranjskih vin. Zato se je treba združiti. In to je pa kaj lahko, ker nam gre vlada in dežela na roko. Za sedaj naj se v češke razstave pošiljajo naša vina. Tako v praško gospodarsko razstavo maja meseca prihodnjega leta ter na veliko razstavo leta 1910. Dolenjci naj se organizirajo ter skrbje za lokalne odbore, ki se bodo posvetovali, kaj se mora storiti. G. govornik sklene z besedami: »Združimo se in skupaj delujmo! V zadrugi je edina rešitev!«

Kletarski nadzornik iz Ljubljane g. Gombač pove, da mu je naročil deželni odbornik g. grof Barbo, da ne more priti, ker je zadržan. G. nadzornik naznani, da so mu sporočili, da ima deželni odbor nalogo, delovati kolikor mogoče za vinorejce. Vinska kupčija se boče kmalu povzdignila. Včeraj (18. t. m.) je dež. odbor dovolil podpore 500 K za vipavsko vinarstvo zadruga. Deželni zbor boče tudi dolenjske vinogradnike gmotno podpiral. Že drugi mesec, dne 3. decembra bodo povabljeni vinogradniki v Ljubljano na razgovor. Lokalni odbori, kakoršne so omenili predgovorniki, se bodo združili v deželno zvezo. Vinska kriza je le momentana. Le ugoditi je treba konsumentom. Seveda, slabo ali predrago vino ostane. Kar je pa dobrega, se ne sme dati v slepo ceno. Na Dolenjskem ne rodi tako, kakor n. pr. v Istri, zatorej dolenjska vina tudi ne smejo biti tako ceno, kakor so istrska. Na to pride gospod nadzornik do vprašanja zakaj ni letos vinskega semnja v Krškem. Razni časopisi so pisali, da vinski semnji ceno kvarijo, kar pa ni res. Prej se je iz Krškega izvažalo veliko vina, a letos se ga mnogo manj. Povdarja navzočim, naj imajo pred očmi koristi vinskih semnje in naj upoštevajo njih dobrote. Z besedama »Bog živi« odzdravi slušalcem.

S priprosto besedo »hvala« se je poslovalo kmečko občinstvo od gospodov govornikov, katerim častitamo na lepem uspehu. Pisec teh vrstic je sam slišal, kako se ljudstvo navdušuje za lokalne odbore. Upajmo, da bodo dolenjskim vinogradnikom kmalu prišli boljši časi.

Znanost in umetnost.

* Zlatokopi, povest iz misijanskega potovanja po Alaski. Spillmannovih povesti XVI. zvezek. Poslovenil Ivan Pirnat, nadičitelj. Založila »Katoliška Bukvarna«, tiskarna »Katoliška Tiskarna«. V Ljubljani 1908. Cena 60 v. katr. 80 v.

Poštenjak Hribar je prišel po tuji krivdi ob svoje premoženje. Iskat je šel srečo v Ameriko in se v Novem Jorku naseli s svojo bogoljubno ženo in dobrima otrokoma, Martinkom in Marico. Tu dobi skromno službico, pa še to kmalu izgubi. Hkrati pa izve po agentu, da je izvrstna služba, kakor nalašč zanj, na razpolago v zlatem rudniku, toda daleč tam na skrajnem severu britanske Amerike. Po daljšem posvetovanju se odloči tako, da oče z Martinkom gre iskat ponujeno službo, Marica pa ostane z bolno materjo v Novem Jorku. V povesti se obširno popisuje težavno potovanje; posebno Martinek, ločivši se od očeta, neizmerno trpi. Toda izkaže se junaka — takega, da ga mora biti vesel sleherni pošten čitatelj. Strmenja vredna je njegova krščanska sočutnost do Eskima, ki je v vodo padel, in njegova vzvišena ljubezen do sovražnika, katerega je bil z nevarnostjo svojega lastnega življenja. Naposled se vse lepo razvozla

in reši tako, da se oče in vrli Martinek bogata povrneta k materi in Marici v Novi Jork, da se od tam vsi skupno odpeljejo nazaj na Slovensko.

Ta kratka osnova zanimive povesti že kaže, da je vredna sestrice poprejšnjih Spillmannovih povesti, enako pristrčna in poučna, če ne še bolj. Koristno je tako berilo mladim in odraslim, le manjšim otročičem bi še ne bila dovolj umrljiva, pa morada nekoliko preveč razburljiva. Omeniti nam je še to, da je na čelu temu zvezku prav mična, barvana slika.

Malavašič. Oče naš. Povest. To je zares lepa povest, ki ni le od prve do zadnje strani zanimiva, da obvlada popolno čitateljevo pozornost ter ohrani njegovo domišljijo vseskozi napeto, temveč ima tudi izredno vzgojilno vrednost. Kako plemenita čutila navdajajo bralca, veže ga sveto navdušenje za vse najvišje verske ideale in vpliva povest zelo blažilno, semintja pa je naravnost ganljiva. — Dejanje

je jako živahno, godi se za časa grozne francoske revolucije in opisuje boje vernikov nasproti krutemu svobodomisilstvu, tako, da je povest tudi vrlo zanimiva. Omisljijo naj si jo posebno naša bralna izobraževalna in druga društva in Marijine družbe za svoje knjižnice. Posebno duhovni pastirji, voditelji naših organizacij itd. naj si nabavijo to povest trdo vezano in naj jo pridno izposojujejo; s tem bodo veliko koristili. Za odraslo mladino je ta povest krasen Božični dar.

Posebno starišem pa tudi vzgojiteljem jo priporočamo, tu imajo jasne zglede kako naj v krščanskem duhu vzgajajo otroke, imajo pa tudi zglede slabe vzgoje in njenih groznih posledic. Povest naj bi se glasno čitala v družinah; mlado in staro bi imelo nekaj zabavnih uric, pa tudi veliko korist.

Ta knjiga se je tiskala na stroške »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani in velja 1 K 50 vin., vezana 1 K 70 vin.

Globoko izpod cene

prodajam radi pomanjkanja prostora obleke in površnike, zimske suknje in dežne plašče za gospode in dečke kakor najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.

Konfekcijska trgovina **A. Lukič**

Pred škofijo št. 19.

2811 29

Od 25. novembra do 25. decembra

prodajam na svojih prostorih na Šolskem drevoredu **prima slanino** brez kože, od prašičev iz lastnih pitališč.

I. vrste kg. 1.50 II. vrste kg. 1.30

Meso istih prašičev

I. vrste kg. 1.40 II. vrste kg. 1.20. 3098 (1-2)

Elija Predovič.

Anton Krejči

Ljubljana, Wolfove ulice št. 5.

priporoča svojo bogato zalogo najmodernejše in najfinejše kožuhovine, klobukov in čepio. — Prezame tudi vsa v to stroko spadajoča popravila proti najnižji ceni.

Kupuje tudi vsakovrstne kože divjačine in jih najbolje plačuje.

Blago in cene solidne.

2540 8

Slovinci Slovencem

Zelo važno za trgovce in obrtnike

Ker imam še precejšnjo zalogo **reklamnih koledarjev za l. 1909**

in je sedaj skrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, **zahtevajte vzorce** katere radevolje pošiljam na ogled.

Cene so brez konkurence

tako da mi je mogoče s tiskom in blokom vred oddajati

komad po 15 vin.

Vsem Slovencem se priporoča 3078 (20-2)

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11.

Podpirajmo se medsebojno! V slogi je moč!

Cene brez konkurence!

Na debelo in drobno!

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

priporoča **promese** na drž. srečke l. 1864., cele po K 22.— k 1/12 gl. dobitek K 300.000 polovice „ „ 12.— sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun po čistih 1/2 0/0

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavrater „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Dež. lekarna pri „Mariji pomagaj“

M. Leustek

Ljubljana, Resljeva c. 1

zraven cesarja Franc Jožefovega jubil. mostu
priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj
pripravno pristno, čisto in sveže

Dorševo med. ribje olje ugod. okusa,
lahko prebav-
ljivo. Mala steklenica 1 K., večja 2 K.

Nadalje zaradi svojega izbor. učinka znano

Tanno - chinin tinktura za lase,
katera okrepuje lasišče in preprečuje izpa-
danje las. — Cena steklenici z rabilnim na-
vodom 1 K. 2700

**Slovita Melusine ustna in zobna
voda** deluje izborno proti zobobolu in gnjil-
lobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K.

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, ka-
tera se priporočajo po raznih časopisih in cen-
kih. **Med. Cognaca, Malaga, ruma** itd.
razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Restavracija in podobarstvo.

Slavnemu občinstvu, osobito pa vele-
častiti duhovščini in cerkvenim predstoj-
ništvom v ljubeznivi in natančni, da vsa pod
tovrsko 318 44-2

Götzl ml. & Lebar

ustanovila kiparsko (podobarsko) obrt
ter izdelovanje oltarjev v Ljubljani,
Turjaški trg št. 1.

Priporočava se torej za vsa ta stro-
kovna dela ter pošiljava razne načrte brez-
plačno na vpogled. — Izvrševala bodo vsa
vsako izročeno delo vestno, umetniško,
vestno in po smernik cenah.

Prinudna pisma na razpologo.
V salogi bodo vedno razna razpela
in okvirji za cerkvene in druge podobe.

Z odličnim spoštovanjem
Götzl ml. & Lebar
restavracija in podobarstvo.

Gostilničar

na račun, kateri ima biti obenem **potnik
za vino**, se sprejme v mojo staroznano
gostilno „**pri Lozarju**“ v Ljubljani.

**Zena mora biti dobra kuha-
rica in spretna gostilničarka.**

Oziral se bode le na onega zglasitelja,
kateri se peča izključno samo z gostilno,
je v vinski stroki več in ima veselje ter
razum za potništvo. Zglasiti se je osebno.

Vstop meseca februarja 1909 in zahte-
vana kavicija **K 800.** 3080 6-4

KAROL LENČE,

trgovec z vinom na Laverci pri Ljubljani.

Spretno šivilje slamnikov

se iščejo 3082 3-2

tako za verižni, kakor tudi podšiv za **trajno,
dobro plačano delo** v Nemčiji. Samo izučene
šivilje naj se zglase z dokazili o dosedanjem službo-
vanju in navedbo plačilnih pogojev pod „**Stroh-
huthäherlnnea 72798**“ na anončno ekspe-
dicijo **M. Dukas nasl., Dunaj I., Wollzeile 9.**

!! Prvo slovensko !!

c. kr. oblastveno potrjeno 18 85

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Starl trg št. 28.

● Dobi se tudi kroj po životni meri. ●

Mlekarska zveza Ljubljana

2830 Dunajska cesta št. 32 12

: priporoča povodom bližnjih praznikov :

kuhano maslo iz čajnega surovega masla,
surovo maslo, sir domačega izdelka. —

Pošilja se maslo najmanj po 5 kg, sir pa
le v celih hlebcih po 10 do 30 kg težkih.

Cena najnižja! Kakovost najboljša!

Kolodvorska restavracija (Josip Schrey)

**Vsak petek morske ribe
gran cevolie**, (morski pajk), kakor
tudi **ribja brodetà à la italiana s
polento.** — Nastavi se znani pristni
cviček

gospoda dr. Schmiermaula.

Na obilni obisk se priporoča velenjenim gostom

velespoštovanjem **Josip Schrey**

3049 3-2

restavrater.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici si usojam
najljubše javiti, da **sem prevzela v sredo**, t. j. dne
25. t. m., povsem novo urejeno in z najboljšim, najmodernejšim
blagom preskrbljeno 3000 4-1

trgovino s čevlji

na voglu Zidovskih ulic poleg urarja Krapeša

Uverjena sem, da bom, opirajoč se na **osemletno
prakso v Mödlinški čevljarni** v Stritarjevih ulicah, mogla
povsem in vselej zadovoljiti svoje velenjene odjemalce ter postreči
vsikdar z najboljšim blagom po najnižjih cenah.

Za obilen obisk svoje nove trgovine se priporočam kar
najtopleje in bilježim z velespoštovanjem

Josipina Herischeva.

:: Ljubljana : **I. Wanek,** :: Ljubljana ::
sv. Petra cesta št. 21 sv. Petra cesta št. 21

krznar in izdelovatelj čepic

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo veliko izbrano zalogo najfinejših **kožuhovin,**
raznovrstnih **kož, klobukov, čepic** lastnega izdelka vseh
vrst. Velenjenim damam priporoča vsakovrstne **kolirje,**
mufe in druge tovrstne predmete po najnižjih cenah. —
Tu se tudi **kupujejo** raznovrstne **kože od divjačine**
po najvišjih dnevnih cenah. 2876 18 7

Ilustrovani ceniki zastonj in franko

Ilustrovani ceniki zastonj in franko

Marijin trg št. 1. Največja zaloga najfinejših barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in
tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarvna kroda, Zlate in raznobarvne bronce.
Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminium
v listih. Štampilske barve. Oglje za risanje.
Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko platno in
papir. Paleta, škatlje za študije. Copiči za
: : umetnike, slikarje in pleskarje. : :

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične,
prstene in rudninske barve.

: : Priznano najboljšo in najizdatnejšo : :

oljate barve

za pleskarje, stavbne in pohišnene mizarje
in hišne posestnike itd.

: : priporoča : :

Adolf Hauptmann

Prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za pod-
2961 barje in zidarje. 1

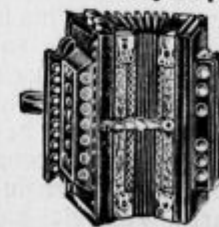
Ustanovljeno 1832.

: : **Zahtevajte cenike!** : :

Primerne službe kot sluga v kakem zavodu
ali samostanu ali tudi v
kaki drugi pošteni krščanski hiši ali tudi kaki tiskarni
išče 24 letni mladenič. Naslov: **Andrej Tomec,**
Podlož, p. Lož pri Rakeku. 3 3 3090

Dobre harmonike K 4'80.

Nad 50.000 komadov razprodanih.
Nikake carine! Jamstvo! Zamena dovo-
ljena ali pa denar nazaj. Glavni cenik s
3000 slikami dobi na željo vsakdo za-
stoj in poštne prosto.

Št. 300 1/4, 10 tipk, 2 reg.,
28 glas., vel. 24/12 cm
K 4 80. — Št. 657 1/4, 10
tipk, 1 reg., 28 glasov,
vel. 30/15 cm K 5 20. —
Št. 656 3/4, 10 tipk, 2 reg.,
28 glas., vel. 30/15 cm
K 5 40. — Št. 305 3/4, 10
tipk, 2 reg., 50 glas., vel.
24/12 cm K 6 20. — Št.
663 1/4, 10 tipk, 2 reg., 50
glas., vel. 31/15 cm
K 8 —.

Šola za samouk k vsaki harmoniki zastoj.
Pošilja proti povzetju c. kr. dvorni založnik

Hans Konrad,

razpošiljalnica glasbil v Brüxu
2720 št. 1010. (Češko.) 15-13

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 15, Mala stran, Mest. ulica 17, Baden, Brno,
Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín,
Pízen, Zvitava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, Taborsstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogal Rennweg), III. Lö-
wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a,
VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelder-
strasse 152, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger
Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

DUNAJ, I., Wollzeile 1.

Akc. kapital K 20.000.000. Res. zaklad K 8.000.000.

Najkulantnejši

:: **nakup in prodaja** ::

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet,
: : zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja. : :

:: **Zamenjava in eskomptiranje** ::

izžrebanih zastavnic in obilgacij, srečk in kuponov.